

שלושה שאכלו פרק שביעי ברכות

מסורת
השנים

אמר רב הונא הלכה כהרסים. והוארעון אל תמן ומדקדקין ורביעין ולו לטמן כפיה כדלמדין בחניה (פ"ג דף כג.)
מאן ומקבלן הולכות כהולכות מפי' מאן כתיב ויט כתיב עטל
יאל כל לחד הילך וזכנה כזה לפנשו * : מצודה דרביס עמי .

תמן חתן קשה לה"ג דרביס דמי עמה
לו מה כייט הלחון להבילת טבח
ולא חתי ילע הלחון דרביסן והי
אבילות דלויי'אל דתיב (נמיס ח')
והרתיסה כיוס מר דהכח חזין
דלחיה פתלה דרביסן וחתי קיל
דלגולס כזה העגורו וכן משמש
מזו בריס כמזונס (דף ד') ובי חתן
יהו ו' ימי המזסה והלח טבח ו'
טבו ו' אבילות ומדכפתה ימי המזסה
מבטלן אבילות הלויי'אלה כל טקן
יוס טוב עמי :

קמח פורת מומנין עלו . פרש"י
שכחיל שתי עגרות ועדין
לא הניס לייג טקן ויזס לחי ולא
סכריל דלחי לחי' אמר כמזון
לחוי' קמן פורת ייטו שכחיל שתי
עגרות דקחי כבתי'אל סכריל טיב
פרי'אל קמן פורת כדן י'ג טקן
ועדין לא סכריל שתי עגרות יחמות
שלין גולתס כדו לטף לחסן
לעיקרן טקן סוף טעורס ולחסי
קדי ליה פורת עגרות ולחסי
עגרות אלכ חלין גולתס כל המעור
והסחא היס אמרס סכריל דמסמט
סכריל דחוק וסכר קחני חן מדקדקין
כקמן דמסמט אפילו לא סכריל אלח
גיל' לחוי' קמן פורת ולחי סכריל
ללטי דמי סכריל סכריל אמר סכריל
סכריל שתי עגרות היס עגרות
שלין עגרות ממש ומדכרס עגרות
כדן י'ג טקן ולי'אל סוף אמרסן
ללטי קמן המזונס בעגרות סכריל
לחוי' קמן ויל' דהסס לחוי' יארי
כעגרות וסכר מילי' מלגסס לו
טקן פלגי אהדי :
ולח

הנהו תרתי ריבוי ומה ראתי
אידנן והאי לא אידנן : מעשר שני והקדש
שנפשו : פשיטא הובע י'כגן שנתן את הקדש
ולא נתן את הריבוש * ויהא קמיל דאין חזקין
מעובב : השמש שאכל כוח : פשיטא מרד
הריבוי שמש לא קבע קמיל : והבתי מומנין
עליו : אמאי לא ידא אלא עי' הארץ ותניא
יאן מומנין על עי' אבי אמר בבבתי ובר
רבא אמר אפילו תיבא בבבתי עי' והבא
בעי' דרבנן דפלגי עליה דר' מאיר עסקין
דהניא י'אודו עי' חל כשאיני אכל חילוי
כמורה דברי ר'יס חכמים אומי'יס כל
שאיני מעשר פירותיו כראוי ותני כותאי
עשורי מעשרי כדחיי דבמאי דכתוב
באורייתא מורה והורי * דראבר מד כל מצוה
שהחוקין בה כותי'יס הרבה מדקדקין בה
יורד בישראל תיר * י'אודו עי' כל שאיני
קדש קיש ערבית ושחרית דברי ר' אליעזר
רבי יהושע אומר כל שאיני מצוה תפילין
בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו
ר' נתן אומר כל שאין מצוה על פתחו ר'
נתן בר יוסף אומר כל שיש לו בגים
ואינו מגדלס לחי' * ארי'יס אומי'יס אפי'
קרא ושנה ולא שמש ת'יה תרי זה עי' איד
הניא הלכה באומי'יס רבי בר חמא לא אומי'יס
עליה דרב מגשיא בר תריל'אל דתני ספרא
ושפרי והלכתא כי נח נפשיה דרבי בר חמא
אמר רבא לא נח נפשיה דרבי בר חמא אלא
דלא אומי'יס ארב מגשיא בר תריל'אל והתניא
אורי'יס אומי'יס אפילו קרא ושנה ולא שמש
ת'יה תרי זה עי' שאני רב מגשיא בר
תריל'אל דמשמע ליה לרבנן רבי בר חמא

הוא דלא דק אבתריה ל'אל דשמע שמערתא מפבויו'וד דרבנן וגריס להו
כצריכא מרבנן דמי : אבל מבל ומעשר וכו' : מבל פשיטא לא צריכא
מבבל מבל מרבנן דר' בעצין שאינו נקוב : מעשר ראשון כ' : פשיטא לא
צריכא כגון שהקדשו כברי מדו הריבוי כראבר ליה רב פפא לאביי קמיל
כדשני ליה : מעשר שני וכו' : פשיטא לא צריכא שנפשו ולא נפשו כדלכתן
מעשר שני כגון שפדאו על גבי אסימון ורמבא אמר * יצרת הכסף בידך
זעזעו עי' עליו צורת הקדש שהללו על גבי קרקע ולא פראו בכסף
והרמבא אמר * * ונגון הבקש וקם לו : והשמש שאכל פרות מבוית : פשיטא
אידי דתנא רישא כוחת חמא ספא פחות מבוית : והגברי אין מומנין עליו :
פשיטא רבא כמאי עסקין * כגור שבל ולא מבל * דאמר רבי זורא איד ויזנן * לעולם אינו גר עד שימול
וימול וכמה דלא מבל כגרי הוא : נשים ועבדים וקמניס אין מומנין עליון : אמר רבי * יוסי קמן המוטל
בעריסה מומנין עליו והא נתן נשים ועבדים וקמניס אין מומנין עליהם הוא דאמר כרבי יהושע בן לוי
דאמר רוביל אף על פי שאמרו קמן המוטל בעריסה אין מומנין עליו אבל עושין אותו סגוף לעשרה
ואמר ריביל' תשעה ועבר מצטרפין מוחי' * מעשה כרבי אליעזר שנכנס לבית הבנסת ולא מצא עשרה
ושחרדו עבדו והשליטו לעשרה שחרד אין לא שחרד לא תרי אצטריכו שחרד דה תנפיק בחד והיכי עבדו
הכי ואמרו רב יהודה * כל המשתחרר עבדו עובר בעשה שנאמר * לעולם בהם תעבדו * לדבר מצוה
שאיני * מצוה הווא בעבירה היא מבי'יס שאני (ה) ואמר ריביל' לעולם ישנים ארס לבית הבנסת
כדי שיוכה וימנה עם עשרה הראשונים שאפילו מאה באים אחריו קבל עליו שכר כולם * אשר
כולם סלקא דעיקר אלא אימא נותנין לו שכר כנגד כולם אמר רב הונא * תשעה וארון מצטרפין איל
רב נחמן וארון גברא הוא אלא אמר רב הונא תשעה נראין כעשרה מצטרפין אמרי לה כי מנפיי
ואמרי לה כי מברדי אמר רבי אמי שנים ושבת מצטרפין אמר ליה רב נחמן ושבת גברא הוא
אלא אמר רב אמי שני תלמודי חכמים המתדרין זה את זה בהלכה מצטרפין מרדי רב חסדא כגון
אנא רב ששת מרדי בר ששת כגון אמר רב חסדא אלא אמר רב חסדא כגון
שתי'אל שתי עגרות מומנין עליו ושלא הביא שתי עגרות אין מומנין עליו ואין מדקדקין בקסן הא
נופא קשא אכרת הביא שתי עגרות אין לא הביא לא והדר תני אין מדקדקין בקסן לאתריי מאי לאו
לארתיי

הנהו תרתי ריבוי ומה ראתי
אידנן והאי לא אידנן : מעשר שני והקדש
שנפשו : פשיטא הובע י'כגן שנתן את הקדש
ולא נתן את הריבוש * ויהא קמיל דאין חזקין
מעובב : השמש שאכל כוח : פשיטא מרד
הריבוי שמש לא קבע קמיל : והבתי מומנין
עליו : אמאי לא ידא אלא עי' הארץ ותניא
יאן מומנין על עי' אבי אמר בבבתי ובר
רבא אמר אפילו תיבא בבבתי עי' והבא
בעי' דרבנן דפלגי עליה דר' מאיר עסקין
דהניא י'אודו עי' חל כשאיני אכל חילוי
כמורה דברי ר'יס חכמים אומי'יס כל
שאיני מעשר פירותיו כראוי ותני כותאי
עשורי מעשרי כדחיי דבמאי דכתוב
באורייתא מורה והורי * דראבר מד כל מצוה
שהחוקין בה כותי'יס הרבה מדקדקין בה
יורד בישראל תיר * י'אודו עי' כל שאיני
קדש קיש ערבית ושחרית דברי ר' אליעזר
רבי יהושע אומר כל שאיני מצוה תפילין
בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו
ר' נתן אומר כל שאין מצוה על פתחו ר'
נתן בר יוסף אומר כל שיש לו בגים
ואינו מגדלס לחי' * ארי'יס אומי'יס אפי'
קרא ושנה ולא שמש ת'יה תרי זה עי' איד
הניא הלכה באומי'יס רבי בר חמא לא אומי'יס
עליה דרב מגשיא בר תריל'אל דתני ספרא
ושפרי והלכתא כי נח נפשיה דרבי בר חמא
אמר רבא לא נח נפשיה דרבי בר חמא אלא
דלא אומי'יס ארב מגשיא בר תריל'אל והתניא
אורי'יס אומי'יס אפילו קרא ושנה ולא שמש
ת'יה תרי זה עי' שאני רב מגשיא בר
תריל'אל דמשמע ליה לרבנן רבי בר חמא

הוא דלא דק אבתריה ל'אל דשמע שמערתא מפבויו'וד דרבנן וגריס להו
כצריכא מרבנן דמי : אבל מבל ומעשר וכו' : מבל פשיטא לא צריכא
מבבל מבל מרבנן דר' בעצין שאינו נקוב : מעשר ראשון כ' : פשיטא לא
צריכא כגון שהקדשו כברי מדו הריבוי כראבר ליה רב פפא לאביי קמיל
כדשני ליה : מעשר שני וכו' : פשיטא לא צריכא שנפשו ולא נפשו כדלכתן
מעשר שני כגון שפדאו על גבי אסימון ורמבא אמר * יצרת הכסף בידך
זעזעו עי' עליו צורת הקדש שהללו על גבי קרקע ולא פראו בכסף
והרמבא אמר * * ונגון הבקש וקם לו : והשמש שאכל פרות מבוית : פשיטא
אידי דתנא רישא כוחת חמא ספא פחות מבוית : והגברי אין מומנין עליו :
פשיטא רבא כמאי עסקין * כגור שבל ולא מבל * דאמר רבי זורא איד ויזנן * לעולם אינו גר עד שימול
וימול וכמה דלא מבל כגרי הוא : נשים ועבדים וקמניס אין מומנין עליון : אמר רבי * יוסי קמן המוטל
בעריסה מומנין עליו והא נתן נשים ועבדים וקמניס אין מומנין עליהם הוא דאמר כרבי יהושע בן לוי
דאמר רוביל אף על פי שאמרו קמן המוטל בעריסה אין מומנין עליו אבל עושין אותו סגוף לעשרה
ואמר ריביל' תשעה ועבר מצטרפין מוחי' * מעשה כרבי אליעזר שנכנס לבית הבנסת ולא מצא עשרה
ושחרדו עבדו והשליטו לעשרה שחרד אין לא שחרד לא תרי אצטריכו שחרד דה תנפיק בחד והיכי עבדו
הכי ואמרו רב יהודה * כל המשתחרר עבדו עובר בעשה שנאמר * לעולם בהם תעבדו * לדבר מצוה
שאיני * מצוה הווא בעבירה היא מבי'יס שאני (ה) ואמר ריביל' לעולם ישנים ארס לבית הבנסת
כדי שיוכה וימנה עם עשרה הראשונים שאפילו מאה באים אחריו קבל עליו שכר כולם * אשר
כולם סלקא דעיקר אלא אימא נותנין לו שכר כנגד כולם אמר רב הונא * תשעה וארון מצטרפין איל
רב נחמן וארון גברא הוא אלא אמר רב הונא תשעה נראין כעשרה מצטרפין אמרי לה כי מנפיי
ואמרי לה כי מברדי אמר רבי אמי שנים ושבת מצטרפין אמר ליה רב נחמן ושבת גברא הוא
אלא אמר רב אמי שני תלמודי חכמים המתדרין זה את זה בהלכה מצטרפין מרדי רב חסדא כגון
אנא רב ששת מרדי בר ששת כגון אמר רב חסדא אלא אמר רב חסדא כגון
שתי'אל שתי עגרות מומנין עליו ושלא הביא שתי עגרות אין מומנין עליו ואין מדקדקין בקסן הא
נופא קשא אכרת הביא שתי עגרות אין לא הביא לא והדר תני אין מדקדקין בקסן לאתריי מאי לאו
לארתיי

הנהו תרתי ריבוי ומה ראתי
אידנן והאי לא אידנן : מעשר שני והקדש
שנפשו : פשיטא הובע י'כגן שנתן את הקדש
ולא נתן את הריבוש * ויהא קמיל דאין חזקין
מעובב : השמש שאכל כוח : פשיטא מרד
הריבוי שמש לא קבע קמיל : והבתי מומנין
עליו : אמאי לא ידא אלא עי' הארץ ותניא
יאן מומנין על עי' אבי אמר בבבתי ובר
רבא אמר אפילו תיבא בבבתי עי' והבא
בעי' דרבנן דפלגי עליה דר' מאיר עסקין
דהניא י'אודו עי' חל כשאיני אכל חילוי
כמורה דברי ר'יס חכמים אומי'יס כל
שאיני מעשר פירותיו כראוי ותני כותאי
עשורי מעשרי כדחיי דבמאי דכתוב
באורייתא מורה והורי * דראבר מד כל מצוה
שהחוקין בה כותי'יס הרבה מדקדקין בה
יורד בישראל תיר * י'אודו עי' כל שאיני
קדש קיש ערבית ושחרית דברי ר' אליעזר
רבי יהושע אומר כל שאיני מצוה תפילין
בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו
ר' נתן אומר כל שאין מצוה על פתחו ר'
נתן בר יוסף אומר כל שיש לו בגים
ואינו מגדלס לחי' * ארי'יס אומי'יס אפי'
קרא ושנה ולא שמש ת'יה תרי זה עי' איד
הניא הלכה באומי'יס רבי בר חמא לא אומי'יס
עליה דרב מגשיא בר תריל'אל דתני ספרא
ושפרי והלכתא כי נח נפשיה דרבי בר חמא
אמר רבא לא נח נפשיה דרבי בר חמא אלא
דלא אומי'יס ארב מגשיא בר תריל'אל והתניא
אורי'יס אומי'יס אפילו קרא ושנה ולא שמש
ת'יה תרי זה עי' שאני רב מגשיא בר
תריל'אל דמשמע ליה לרבנן רבי בר חמא

ברכות מז

ומה ראית, כוונת הקושיא? עי' רש"י וריב"א ביצה יג, ועי' תוס' עירובין לא: ד"ה ומה בשם הריב"א

והני כותאי עשורי מעשרי, ואיזה פירות מעשרין? עי' רמב"ן ורשב"א וברכת ה'.

איזהו עם הארץ וכו', לגבי מאי איירי? עי' פרש"י, ועי' תוס' גיטין סא. ותורא"ש סוטה כב. ומה שאנו מזמנין על עמי ארצות: עי' תוס' כאן ובחגיגה כב, תוס' ר"י החסיד מאירי ופנ"י

הוא דאמר כריב"ל, ומה הלכה, וכן מתי מצרפים לשלושה או גם לעשרה? עי' פרש"י ופסקי הרי"ד, ועי' צ"ח ותוס' לקמן מח.

תשעה וארון מצטרפין וכו', ומסקנת הדברים ש-ט' הנראים כ-י' מצטרפין, וא"כ למה הזכיר ט' וארון? עי' אמרי נעם פתח עיניים וברכת ראש, וביאור כל הצירופים כאן: עי' מנחת שמואל ובצל"ח.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
לתגובות הערות והארות ולקבלת הדף בדוא"ל מידי יום ניתן לפנות ל-
7652935@gmail.com או בין הסדרים למספר - 0527652935

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים

מסורת
השנים